

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЗАХІДНОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ЗАТВЕРДЖУЮ
Проректор з наукової роботи
Микола ДИВАК
« » 2024 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА

з дисципліни

МОДЕЛЮВАННЯ ПРОЦЕСІВ В КОРПОРАТИВНОМУ УПРАВЛІННІ

ступінь вищої освіти– третій (освітньо-науковий)

галузь знань - 07 «Управління та адміністрування»

спеціальність 073 – «Менеджмент»

освітньо-наукова програма – «Менеджмент»

Кафедра менеджменту, публічного управління та персоналу

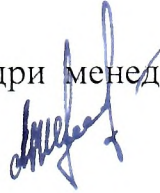
Форма навчання	Курс	Семес-тр	Лекції (год.)	Прак-тичні (год.)	СРС	Разом	Екзамен (сем.)
Денна	1	2	20	20	80	120	2

Тернопіль – 2024

Робоча програма складена на основі освітньо-наукової програми підготовки здобувачів вищої освіти на третьому(освітньо-науковому) рівні галузі знань 07 «Управління та адміністрування» спеціальності 073 «Менеджмент», затвердженої Вченою радою ЗУНУ (протокол № 11 від 26.06.2024 року).

Робочу програму склав

д-р екон. наук, професор, завідувач кафедри менеджменту, публічного управління та персоналу **Михайло ШКІЛЬНЯК**

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри менеджменту, публічного управління та персоналу, протокол № 2 від 29.08.2024р.

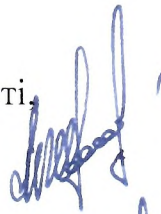
Завідувач кафедри,
д-р екон. наук, професор

Михайло ШКІЛЬНЯК

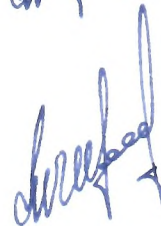
Розглянуто та схвалено групою забезпечення спеціальності 073 «Менеджмент», протокол № 2 від 30.08.2024р.

Голова групи забезпечення спеціальності,
д-р екон. наук, професор

Михайло ШКІЛЬНЯК

Гарант освітньо-наукової програми,
д-р екон. наук, професор

Михайло ШКІЛЬНЯК

СТРУКТУРА РОБОЧОЇ ПРОГРАМИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «МОДЕЛЮВАННЯ ПРОЦЕСІВ В КОРПОРАТИВНОМУ УПРАВЛІННІ»

1. ОПИС ДИСЦИПЛІНИ ««МОДЕЛЮВАННЯ ПРОЦЕСІВ В КОРПОРАТИВНОМУ УПРАВЛІННІ»

Дисципліна – «Моделювання процесів в корпоративному управлінні»	Галузь знань, спеціальність, ступінь вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни
Кількість кредитів – 4	Галузь знань 07 "Управління та адміністрування"	Статус дисципліни: Обов'язкова циклу професійної підготовки Мова навчання : українська
Кількість змістових модулів - 2	Спеціальність: 073 «Менеджмент» ОНП «Менеджмент»	Рік підготовки: <i>Денна</i> – 1 Семестр: <i>Денна</i> – II
	Ступінь вищої освіти - PhD	Лекції <i>Денна</i> – 20 год. Практичні заняття: <i>Денна</i> – 20 год.
Загальна кількість годин - 120		Самостійна робота: <i>Денна</i> – 80 год.
Тижневих годин : Денна форма навчання - 4 год.		Вид підсумкового контролю - екзамен

2. МЕТА І ЗАВДАННЯ ДИСЦИПЛІНИ «МОДЕЛЮВАННЯ ПРОЦЕСІВ В КОРПОРАТИВНОМУ УПРАВЛІННІ»

2.1. Мета вивчення дисципліни

Метою дисципліни «Моделювання процесів в корпоративному управлінні» є ознайомити здобувачів із сутністю та принципами корпоративного управління, сформувані у них ринкове мислення щодо раціонального та ефективного господарювання; сформувані необхідні навички і вміння корпоративного управління.

Предметом вивчення є моделі системи корпоративного управління та механізми його функціонування на мікро- та макrorівнях, розвиток інтегрованих корпоративних утворень, та взаємовідносини між учасниками корпоративного управління.

2.2. Передумови для вивчення дисципліни.

Передумовами успішного вивчення дисципліни є наявність у здобувачів глибоких, стійких та системних знань з таких навчальних дисциплін, як «Емпіричні методи у наукових дослідженнях», «Інформаційно-аналітичні технології в наукових пошуках», «Філософія науки».

2.3. Найменування та опис компетентностей, формування котрих забезпечує вивчення дисципліни:

CR 8. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми дослідницького характеру в сфері моделювання корпоративного управління, оцінювати та забезпечувати якість виконуваних досліджень.

2.4. Результати навчання:

ПРН 13. Здатність критично мислити в сфері корпоративного управління, застосовувати отримані знання задля формування теоретичного підґрунтя наукових досліджень.

3. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «МОДЕЛЮВАННЯ ПРОЦЕСІВ В КОРПОРАТИВНОМУ УПРАВЛІННІ»

Змістовий модуль 1. Сутність та світові моделі і стандарти корпоративного управління

Тема 1. Історичні аспекти розвитку та становлення корпоративного управління, його теорії та моделі

Корпоративна діяльність та розвиток корпоративних об'єднань. Етапи становлення корпоративної діяльності. Основні види господарських товариств, що існують в Україні. Корпоративні відносини та корпоративні інтереси. Учасники корпоративних відносин. Суб'єкти корпоративних відносин. Особливості внутрішніх і зовнішніх корпоративних відносин. Наглядова рада і виконавчий орган. Формування системи корпоративного управління: сутність, цілі, завдання, принципи. Основні проблеми корпоративного управління. Міжгалузеві особливості системи корпоративного управління. Концепції управління корпораціями. Сутність організаційної моделі системи корпоративного управління. Учасники процесу корпоративного управління. Поняття моделі корпоративного управління та їх види. Основні моделі корпоративного управління. Переваги і недоліки моделей корпоративного управління. Порівняльний аналіз моделей корпоративного управління. Формування української моделі корпоративного управління. Основні ознаки формування української моделі корпоративного управління. Дуалістичний принцип формування української моделі корпоративного управління. Основні чинники впливу на розвиток принципів корпоративного управління в Україні.

Тема 2. Світові стандарти та міжнародні кодекси корпоративного управління

Законодавче забезпечення корпоративного управління в Україні. Закон України «Про акціонерні товариства» як фактор підвищення рівня корпоративного управління. Міжнародні стандарти корпоративного управління та національні кодекси корпоративної поведінки. Структура стандартів корпоративного управління. Кодекси корпоративного управління. Організаційні структури управління акціонерними товариствами. Система управління корпораціями в Україні. Поняття та принципи розкриття інформації. Базові складові процесу розкриття інформації в корпорації. Основні принципи розкриття інформації про діяльність корпорації. Корпоративні комунікації. Вітчизняна та зарубіжна практика розкриття інформації і основні напрямки її поширення. Сутність внутрішніх корпоративних комунікацій та її мета. Основні завдання внутрішніх комунікацій в корпорації. Інструменти внутрішніх комунікацій корпорації.

Змістовий модуль 2. Моделювання технологічних процесів в системі корпоративного управління

Тема 3. Структура та технології в системі корпоративного управління

Структура корпоративного управління. Типова структура корпоративного управління. Основні принципи побудови структури корпоративного управління. Загальні збори акціонерів: компетенції та порядок проведення. Основні групи питань, які відносяться до компетенції загальних зборів акціонерів. Організація роботи наглядової ради та ради директорів корпорації. Функції наглядової ради корпорації та ради директорів. Виконавчі органи корпорації, їх види та компетенції. Корпоративний секретар та його функції в системі корпоративного управління. Сутність та складові елементи корпоративної соціальної відповідальності, рівні її впровадження. Рівні корпоративної соціальної відповідальності у вітчизняних корпораціях. Базові принципи Глобального договору ООН в системі корпоративної відповідальності. Ключові напрямки впровадження соціальної відповідальності. Напрями взаємодії корпорації з групами зацікавлених сторін в рамках реалізації політики корпоративної соціальної відповідальності. Принципи корпоративної соціальної відповідальності та критерії її дотримання в корпорації. Стейкхолдери і їх роль у соціальній відповідальності корпорації. Показники оцінки корпоративної соціальної відповідальності. Корпоративне управління як важливий фактор інвестицій та економічного зростання. Потенційні можливості залучення інвестицій в корпораціях. Планування та реалізація інвестиційних рішень на рівні корпорацій. Характеристика процесу прийняття та реалізації управлінських рішень корпорації. Типи планування інвестиційного процесу. Особливості стратегічного інвестиційного планування в тому числі у вітчизняних корпораціях. Прийняття і реалізація інвестиційних рішень. Концесійні форми взаємодії держави і корпорацій в інвестиційному процесі. Основні джерела фінансування концесійних проектів.

Тема 4. Моделювання взаємовідносин акціонерів, менеджменту та інших учасників в умовах корпоративного управління

Побудова системи внутрішньокорпоративного управління. Винагороди і дивіденди. Суть дивідендної політики підприємства. Корпоративний контроль. Об'єкти корпоративного контролю. Органи управління корпорації, що здійснюють внутрішній контроль. Компетенції наглядової ради та ради директорів корпорації стосовно здійснення внутрішнього контролю. Корпоративний контроль і корпоративна етика. Характеристика трьох рівнів корпоративної культури. Основні елементи корпоративної культури. Суть корпоративної етики.

Тема 5. Аналіз та оцінка ефективності корпоративного управління

Стандарти корпоративного управління та критерії його ефективності. Основні переваги корпорації від впровадження стандартів корпоративного управління. Управління ефективністю корпорації. Основні ознаки ефективності корпоративного управління та фактори, що впливають на нього. Методики оцінки ефективності корпоративного управління. Основні принципи та

показники оцінювання рівня корпоративного управління. Характерні ознаки якості корпоративного управління. Корпоративний сектор держави та його структура. Фонд державного майна України та інші центральні органи виконавчої влади в системі управління державними корпоративними правами. Основні Завдання Фонду державного майна України. Механізм управління державними корпоративними правами. Особливості управління та обмеження розпорядження корпоративними правами держави. Показники оцінки ефективності управління корпоративними правами держави. Цінні папери акціонерного товариства. Акції корпорації та їх класифікація. Особливості формування ринку акцій. Емісія випуску цінних паперів. Види цінних паперів. Набуття права власності на акції. Об'єкт права власності. Способи передачі та продажу цінних паперів. Сквіз-аут як спосіб обов'язкового продажу акцій. Обіг та облік цінних паперів.

4. СТРУКТУРА ЗАЛІКОВОГО КРЕДИТУ З ДИСЦИПЛІНИ «МОДЕЛЮВАННЯ ПРОЦЕСІВ В КОРПОРАТИВНОМУ УПРАВЛІННІ»

Денна форма навчання

	Лекції	Практичн і заняття	Самос тійна робота	Контрольні заходи
<i>Змістовий модуль 1. Сутність та світові моделі і стандарти корпоративного управління</i>				
Тема 1. Історичні аспекти розвитку та становлення корпоративного управління, його теорії та моделі	4	4	16	Програмований контроль (тести, опитування)
Тема 2. Світові стандарти та міжнародні кодекси корпоративного управління	4	4	16	Програмований контроль (тести, опитування)
Тема 3. Структура та технології в системі корпоративного управління	4	4	16	Програмований контроль (тести, опитування, управлінські ситуації, кейси)
<i>Змістовий модуль 2. Моделювання технологічних процесів в системі корпоративного управління</i>				
Тема 4. Моделювання взаємовідносин акціонерів, менеджменту та інших учасників в умовах корпоративного управління	4	4	16	Програмований контроль (тести, опитування, управлінські ситуації, кейси, есе)
Тема 5. Аналіз та оцінка ефективності корпоративного управління	4	4	16	Програмований контроль (тести, опитування, управлінські ситуації, кейси, есе)
РАЗОМ	20	20	80	

5. ТЕМАТИКА ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬЗ ДИСЦИПЛІНИ «МОДЕЛЮВАННЯ ПРОЦЕСІВ В КОРПОРАТИВНОМУ УПРАВЛІННІ»

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ № 1-2

Тема: 1. Історичні аспекти розвитку та становлення корпоративного управління, його теорії та моделі

***Мета:** Засвоєння теоретичних основ корпоративної діяльності та корпоративних відносин, вивчення особливостей формування корпоративного управління, освоєння сучасних концепцій, теорій, моделей та форм корпоративного управління, виокремлення їх основних переваг та недоліків.*

Питання для обговорення:

1. Корпоративна діяльність та розвиток корпоративних об'єднань, корпоративні відносини та корпоративні інтереси
2. Формування системи корпоративного управління: сутність, цілі, завдання, принципи
3. Міжгалузеві особливості системи корпоративного управління
4. Концепції управління акціонерними товариствами, учасники процесу корпоративного управління
5. Поняття моделі корпоративного управління та їх види
6. Порівняльний аналіз моделей корпоративного управління
7. Формування української моделі корпоративного управління

Програмований контроль.

Розв'язування практичних завдань

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ № 3-4

Тема: Світові стандарти та міжнародні кодекси корпоративного управління

***Мета:** Засвоєння знань з сучасного корпоративного законодавства України та ознайомлення з міжнародними стандартами корпоративного управління та національними кодексами корпоративної поведінки, набуття практичних навичок щодо формування знань з встановлення критеріїв інформаційної системи корпорації.*

Питання для обговорення:

1. Законодавче забезпечення корпоративного управління в Україні
2. Міжнародні стандарти корпоративного управління та національні кодекси корпоративної поведінки
3. Організаційні структури управління акціонерними товариствами
4. Поняття та принципи розкриття інформації
5. Корпоративні комунікації
6. Вітчизняна та зарубіжна практика розкриття інформації
7. Поняття та принципи розкриття інформації

Програмований контроль.

Розв'язування практичних завдань

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ № 5-6

Тема: Структура та технології в системі корпоративного управління

Мета: *Набуття та засвоєння знань щодо технологій та процедур корпоративного управління, вивчення установчих документів акціонерного товариства, функцій та повноважень органів управління акціонерного товариства, опанування практичними навичками підготовки та проведення загальних зборів, засвоєння теоретичних знань щодо сутності та принципів соціальної корпоративної відповідальності, набуття практичних навиків щодо оцінки ефективності та якості корпоративного управління..*

Питання для обговорення:

1. Структура корпоративного управління
2. Загальні збори акціонерів: компетенції, порядок та способи проведення
3. Організація роботи наглядової ради та ради директорів корпорації
4. Виконавчі органи корпорації, їх види та компетенції
5. Корпоративний секретар та його функції в системі корпоративного управління.
- 6 Сутність та складові елементи корпоративної соціальної відповідальності, рівні її впровадження, основні принципи, показники оцінки.
7. Механізм управління корпоративною соціальною відповідальністю.
8. Стандарти корпоративного управління та критерії його ефективності.
9. Управління ефективністю корпорації, методи оцінки ефективності та критерії якості корпоративного управління.

Програмований контроль.

Розв'язування практичних завдань

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ № 7-8

Тема: Моделювання взаємовідносин акціонерів, менеджменту та інших учасників в умовах корпоративного управління

Мета:*Вміти змодельовати взаємовідносини акціонерів, менеджменту та інших учасників в умовах корпоративного управління.*

Питання для обговорення:

1. Побудова системи внутрішньокорпоративного управління.
2. Винагороди і дивіденди
3. Корпоративний контроль
4. Корпоративний контроль і корпоративна етика.

Програмований контроль.

Розв'язування практичних завдань

Література: [2,4,9,10,12].

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ № 9-10

Тема: Аналіз та оцінка ефективності корпоративного управління

Мета:*Формування знань із стратегічного інвестиційного планування при прийнятті і реалізації інвестиційних рішень, оволодіння механізмом управління*

державними корпоративними правами, узагальнення та вивчення основних видів і властивостей цінних паперів акціонерного товариства.

Питання для обговорення:

1. Корпоративне управління як важливий фактор інвестицій і економічного зростання, планування та реалізація інвестиційних рішень на рівні корпорацій.
2. Особливості стратегічного інвестиційного планування, прийняття і реалізація інвестиційних рішень.
3. Концесійні форми взаємодії держави і корпорацій в інвестиційному процесі.
4. Корпоративний сектор держави та його структура.
5. Фонд державного майна України в системі управління державними корпоративними правами.
6. Механізм управління державними корпоративними правами, оцінювання ефективності управління корпоративними правами держави.
7. Цінні папери акціонерного товариства, та їх класифікація.
3. Емісія цінних паперів, набуття права власності на акції.

Програмований контроль.

Розв'язування практичних завдань

Література: [2, 4, 5, 8, 12].

6. САМОСТІЙНА РОБОТА

п/п	Тематика	Денна форма навчання
1	Корпоративна діяльність та розвиток корпоративних об'єднань	2
2	Етапи становлення корпоративної діяльності.	1
3	Основні види господарських товариств, що існують в Україні.	2
4	Корпоративні відносини та корпоративні інтереси	1
5	Учасники корпоративних відносин.	2
6	Суб'єкти корпоративних відносин.	1
7	Особливості внутрішніх і зовнішніх корпоративних відносин.	2
8	Формування системи корпоративного управління: сутність, цілі, завдання, принципи.	1
9	Основні проблеми корпоративного управління.	2
10	Міжгалузеві особливості системи корпоративного управління.	1
11	Концепції управління акціонерними товариствами.	2

12	Основні моделі корпоративного управління.	1
13	Порівняльний аналіз моделей корпоративного управління.	1
14	Формування української моделі корпоративного управління. Основні ознаки формування української моделі корпоративного управління.	2
15	Дуалістичний принцип формування української моделі корпоративного управління.	2
16	Основні чинники, які гальмують розвиток принципів корпоративного управління в Україні.	1
17	Законодавче забезпечення корпоративного управління в Україні.	2
18	Нормативно-правова база функціонування корпорацій та забезпечення корпоративного управління.	1
19	Міжнародні стандарти корпоративного управління та національні кодекси корпоративної поведінки.	2
20	Кодекси корпоративного управління.	1
21	Організаційні структури управління акціонерними товариствами.	2
22	Система управління корпораціями в Україні.	2
23	Основні принципи побудови структури корпоративного управління.	2
24	Загальні збори акціонерів: компетенції, порядок та способи проведення.	2
25	Основні групи питань, які відносяться до компетенції загальних зборів акціонерів.	2
26	Організація роботи наглядової ради та ради директорів корпорації. Функції наглядової ради корпорації та ради директорів	2
27	Виконавчі органи корпорації, їх види та компетенції.	2
28	Корпоративний секретар та його функції в системі корпоративного управління.	2
29	Винагороди і дивіденди. Суть дивідендної політики підприємства.	1
30	Корпоративний контроль.	2
31	Об'єкти корпоративного контролю.	1
32	Органи управління корпорації, що здійснюють внутрішній контроль.	2
33	Компетенції наглядової ради та ради директорів корпорації стосовно здійснення внутрішнього контролю.	1
34	Основні дії аудиторської служби в контексті корпоративного контролю.	2

35	Корпоративний контроль і корпоративна етика.	2
36	Поняття та принципи розкриття інформації. Базові складові процесу розкриття інформації в корпорації.	2
37	Корпоративні комунікації.	1
38	Вітчизняна та зарубіжна практика розкриття інформації і основні напрямки її поширення.	2
39	Інструменти внутрішніх комунікацій корпорації.	1
40	Сутність та складові елементи корпоративної соціальної відповідальності, рівні її впровадження.	2
41	Рівні корпоративної соціальної відповідальності у вітчизняних корпораціях.	2
42	. Базові принципи Глобального договору ООН в системі корпоративної відповідальності.	1
43	Принципи корпоративної соціальної відповідальності та критерії її дотримання в корпорації.	2
44	Напрями взаємодії корпорації з групами зацікавлених сторін в рамках реалізації політики корпоративної соціальної відповідальності.	1
45	. Види і мотиви злиття та поглинання, характеристика основних видів злиття та поглинання.	2
46	Критерії якості корпоративного управління. Характерні ознаки якості корпоративного управління.	1
47	Корпоративне управління як важливий фактор інвестицій та економічного зростання.	2
48	Фонд державного майна України в системі управління державними корпоративними правами.	1
49	Основні переваги корпорації від впровадження стандартів корпоративного управління	2
50	Цінні папери акціонерного товариства	1
Разом		80

7. ЗАСОБИ ОЦІНЮВАННЯ ТА МЕТОДИ ДЕМОНСТРУВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

У процесі вивчення дисципліни «Моделювання процесів в корпоративному управлінні» використовуються такі засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання:

- стандартизовані тести;
- поточне опитування;
- управлінські ситуації;
- кейси;
- командні проекти;
- аналітичні звіти, реферати, есе;
- презентації результатів виконаних завдань та досліджень;

- виступи на наукових заходах;
- екзамен.

8. КРИТЕРІЇ, ФОРМИ ПОТОЧНОГО ТА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

Підсумковий бал (за 100-бальною шкалою) з дисципліни «Моделювання процесів в корпоративному управлінні» визначається за шкалою оцінювання:

За шкалою ТНЕУ	За національною шкалою	За шкалою ECTS
90–100	відмінно	A (відмінно)
85–89	добре	B (дуже добре)
75–84		C (добре)
65–74	задовільно	D (задовільно)
60–64		E (достатньо)
35–59	незадовільно	FX (незадовільно з можливістю повторного складання)
1–34		F (незадовільно з обов'язковим повторним курсом)

9. ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ, ВИКОРИСТАННЯ ЯКИХ ПЕРЕДБАЧАЄ НАВЧАЛЬНА ДИСЦИПЛІНА

№	Найменування	Номер теми
	Мультимедійне забезпечення викладання лекцій. Платформа Moodle.wunu.edu.ua On-line платформи: ZOOM; GoogleMeet Пакет прикладних програм базових інформаційних технологій: MS Office; телекомунікаційне програмне забезпечення (Internet Explorer, Opera Google Chrome. Firefox)	1-5
1	Електронний варіант лекцій	
2	Індивідуальні завдання для самостійного виконання (електронний варіант)	1-5
3	Управлінські ситуації	1-5
4	Презентації	1-5

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

1. Апостолюк О.З. Корпоративна культура як інструмент ефективного менеджменту підприємства в підвищенні його конкурентоспроможності. Економічний часопис Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки. 2016. № 2. С. 68-73.
2. Баюра Д. Корпоративне управління – особливий вид менеджменту. Енергобізнес. 2022. № 05 (1249). URL: <https://e-b.com.ua/korporativne-upravlinnya-osoblivii-vid-menedzmentu-3227>
3. Бондар Ю.А., Легінькова Н.І. Основні аспекти корпоративного управління підприємством. Інтелект XXI. 2018. № 4. С 40–44
4. Васильєва В. В. Дистанційна форма реалізації корпоративних прав учасником товариства. Актуальні проблеми вдосконалення чинного законодавства. 2021. № 56. С. 47–58.
5. Давиденко Н.М., Буряк А.В. Корпоративне управління: навчальний посібник. К.: ЦП «Компринт», 2015. 346с.
6. Кодекс корпоративного управління: ключові вимоги і рекомендації. 12.03.2020 № 118. URL: https://www.nssmc.gov.ua/wp-content/uploads/2020/03/corporate-governance-code_final_ukr.pdf
7. Корпоративне управління. Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку. URL: <https://www.nssmc.gov.ua/activity/rehuliatorna-diialnist-i-litsenzuvannia/korporativne-upravlinni>
8. Поважний О.С. Корпоративне управління : підручник. Київ: Кондор. 2013.
9. Про акціонерні товариства: Закон України від 01.12.2022 р. № 2792-XI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/514-17>
10. Про господарські товариства: Закон України від 19 вересня 1991р. (зі змінами та доповненнями від 31.03.2023р. №1576-XII). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1576-12>
11. Про депозитарну систему України: Закон України від 06.07.2012 р. № 5178-VI. (зі змінами та доповненнями від 23.02.2024р. №3603-IX). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5178-17>
12. Про державну реєстрацію юридичних осіб та фізичних осіб - підприємців: Закон України від 15 травня 2003р. (зі змінами та доповненнями від 20.08.2024р. №3894-IX). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/755-15>
13. Про управління об'єктами державної власності: Закон України від 21.06.2006 р. Відомості Верховної Ради. 2006. № 46. ст. 456. (зі змінами та доповненнями). URL: zakon.rada.gov.ua/laws/show/185-16
14. Про цінні папери та фондовий ринок: Закон України від 23 червня 2006р. Відомості Верховної Ради України. 2006. №31. Ст. 268. (зі змінами та доповненнями). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3480-15>
15. Про затвердження Принципів корпоративного управління :Рішення Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку від 22.07.2014 No 955. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/vr955863-14#Te>

16. Савчук В.П. Корпоративний секретар як посадова особа акціонерного товариства. Юридичний науковий електронний журнал. № 8. 2022. С. 32–34.
17. Указ Президента України «Про корпоратизацію підприємств» від 15 червня 1993 р. № 210/93. (зі змінами та доповненнями). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/210/93>
18. Цивільний кодекс України: Закон України від 16.01.2003 № 435-IV (зі змінами та доповненнями). URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/435-1>
19. Шкільняк М.М. Апостолук О.З. Навчально-методичний комплекс з дисципліни «Корпоративне управління» Тернопіль, ЗУНУ, 2021. 140 с.
20. Шкільняк М.М. Корпоративне управління: Навчальний посібник. Тернопіль: Крок, 2014. 294 с.
21. Mark Anthony Camilleri Corporate Sustainability, Social Responsibility and Environmental Management. SpringerInternationalPublishing. 2017.195 p.
22. Mergent IncReference Book of Corporate Management Hardcover. Dun&Bradstreet`publishing. 2017. 234 p.
23. Thomas Conyngton A Manual of Corporate Management: ContainingForms, Directions and Informati on for the Use of Lawyers and CorporateOfficials. ForgottenBooks. 2018. 430 p.